

Byggnadsminnesförklaring av Bergsbrogården och Knäppingen
(Norrköpings stadsmuseum), fastigheten Bergsbron 8, Norrköpings kommun

Fråga om byggnadsminnesförklaring av rubricerad fastighet har väckts av Johannes Strömberg 1984-03-30. Länsstyrelsen har 1990-03-21 upprättat en byggnadsbeskrivning och ett förslag till skyddsföreskrifter, vilka remitterats till Norrköpings kommun och Riksantikvarieämbetet. Östergötlands länsmuseum har fått handlingarna för kännedom. Erinringar från Riksantikvarieämbetet har beaktats. I övrigt har inga erinringar anförts.

BYGGNADSBESKRIVNING

Norrköpings stadsmuseum är inrymt i två gamla hantverks- och industrigårdar utmed Västgötegatan, mitt i det komprimerade industrilandskapet längs Motala ström.

Det är Bergsbrogården (eller Skiöldska gården) i väster och Fagerströmska gården med Knäppingen och industrihusen ULTRA och NIGA i öster. Området omfattar sammanlagt ett tiotal byggnader med stor variationsrikedom i ålder, skala, stil, funktion och byggnadsmaterial, vilket ger en kontrastrik och spännande miljö. På Bergsbrogården kan den nuvarande gårdsbildningens anor räknas från 1700-talets mitt. På gården finns ett reveterat kontors- och bostadshus längs gatan, stall och magasin på gården och två små lusthus ute på de små holmarna i strömmen. Miljön ger en god uppfattning om hur en fabrikör bodde kring sekelskiftet.

På Fagerströmska gården utplånades alla spår av äldre bebyggelse vid en brand 1811, med undantag för de sannolikt senmedeltida källarvalven under gathuset Knäppingen. Gathuset återuppfördes i två etapper, den östra delen i tegel, den västra i timmer, och stod färdigt 1828. Industrihusen ULTRA och NIGA byggdes mellan 1894 och 1938. Till industrimiljön hör också en panncentral med hög fabriksskorsten i gult tegel och en låg färgeribyggnad under pulpettak.

Bebyggelsen på Bergsbron 8 bevarar egenarten hos en gången tids byggnadsskick och är med hänsyn härtill att anse som synnerligen märklig.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med hänvisning till ovanstående byggnadsbeskrivning samt bifogad promemoria och med stöd av 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m Bergsbrogården och Knäppingen (Norrköpings stadsmuseum) på fastigheten Bergsbron 8, Norrköpings kommun, som byggnadsminne. I samband härmed lämnar länsstyrelsen följande skyddsföreskrifter enligt 3 kap 2 § nyssnämnda lag.

1. De byggnader som på bifogad karta markerats med siffrorna 1 - 10 får inte rivas, till det yttre ombyggas eller på annat sätt förändras.

2. I Bergsbrogårdens gathus (1), de båda lusthusen (4 och 5) samt i de välvda, gamla restauranglokalerna i Knäppingens (6) källare och bottenvåning får inga ingrepp göras i valven eller den äldre fasta inredningen såsom dörrar, dörr- och fönsterfoder, listverk m m.

3. Det på kartan med streckad begränsningslinje markerade området skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte förvanskas. Eventuell nybebyggelse skall ske i samråd med länsstyrelsen.

4. Underhållsåtgärder på byggnaderna skall utföras i samråd med länsstyrelsen och på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skydds-föreskrifter kan anses påkallad av särskilda skäl får länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m meddela tillstånd därtill.

Enligt 3 kap 21 § lagen om kulturminnen gäller detta beslut även om det överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

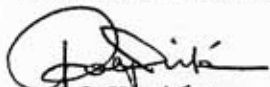
Se bilaga (formulär 130, kammarrätten).

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsen i plenum fattat beslut, har förutom föredraganden deltagit länsrådet Lars Rydberg, länsantikvarien Sven E Noreen, förste länsassessorn Bo Hultström, länsarkitekten Kersti von Bahr och länslantmätaren Ragne Uhrberg.

1990-12-07

221-496-88

I styrelsens beslut deltog landshövdingen och ledamöterna Bo Pettersson, Per-Olof Strindberg, Nils-Åke Wiström, Per A Pettersson, Gunnar Asserhed, Lars Olof Torfgård, Henry Eriksson, Hans Holm, Rolf Andersson, Nils Lennstam och Börje Stensson samt suppleanterna Inge Carlsson, Hervor Eriksson och Monica Ericsson.

Rolf Wirtén
Landshövding

Erik Berggren
Avdelningsdirektör

Bilaga

karta

Kopia till

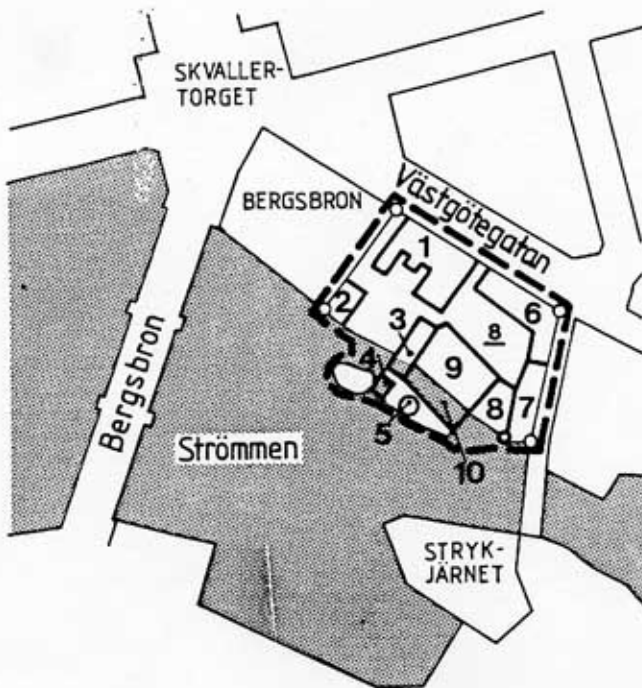
riksantikvarieämbetet 3 ex
läns museet
byggnadsnämnden, Norrköping
inskrivningsmyndigheten, Norrköpings tingsrätt
fastighetsbildningsmyndigheten
fastighetsregistermyndigheten
lantmäterienheten
verksledningens kansli
juridiska enheten
planenheten
kulturmiljöenheten

BERGSBROGÅRDEN

Bergsbron 8

Norrköpings register-
område och kommun

ÄRENDE 221-496-88
SKALA 1:2000

- GRÄNS FÖR BYGGNAD
- - - GRÄNS FÖR BYGGNADSMINNE
- GRÄNS FÖR FASTIGHETEN

1. SKIÖLDSKA HUSET
2. GRÅ HUSET
3. STALLET
4. LUSTHUS
5. LUSTHUS
6. KNÄPPINGEN
7. NIGA
8. ÅNGPANNEHUS MED SKORSTEN
9. ULTRA
10. FÄRGERIET